

Artur Szyk na planszach

"Uważałem zawsze, że sztuka nie jest celem dla siebie, ale służbą dla ludzkości" - mówił Artur Szyk, a jego twórczość w pełni odzwierciedla tę dewizę. Jego dzieła nie były tylko estetycznymi ilustracjami - miały także głęboki przekaz społeczny i polityczny. Przykładem jest „Statut Kaliski”, który artysta zadedykował Józefowi Piłsudskiemu, czy ilustrowana „Hagada”, stanowiąca przestrożę przed rasistowską polityką III Rzeszy.

Już w latach 30. Szyk dostrzegał rosnące zagrożenie ze strony nazistowskich Niemiec. W swoich karykaturach nie tylko ośmieszał Hitlera, ale także demaskował agresywną politykę państw Osi. Jego prace ukazywały się w najważniejszych amerykańskich gazetach, ostrzegając świat przed skutkami bierności wobec faszyzmu.

Artur Szyk zyskał uznanie na całym świecie. W 1923 r. otrzymał Order Palm Akademickich - prestiżowe francuskie odznaczenie nadawane wybitnym postaciom świata nauki i kultury. Jego dzieło „Waszyngton i jego czasy”, namalowane w Paryżu, zostało zakupione przez prezydenta Ignacego Mościckiego i wręczone Franklinowi Delano Rooseveltowi jako dar narodu polskiego dla Ameryki. Praca ta wisiała w Białym Domu, a karykatury Szyka były równie popularne wśród alianckich żołnierzy jak zdjęcia hollywoodzkich gwiazd.

Jego talent i polityczne zaangażowanie sprawiły, że stał się wrogiem nazistów - Hitler wydał na niego zaoczną karę śmierci, a amerykańskie gazety informowały o nagrodzie za jego głowę.

Dziś twórczość Artura Szyka można oglądać na dwóch wystawach w Łodzi. W Parku Ocalałych prezentowana jest mobilna wystawa „Historia Polski wg Artura Szyka”, składająca się z 12 plansz przedstawiających jego najbardziej znaczące dzieła związane z Polską i II wojną światową. W Centrum Dialogu im. Marka Edelmana można natomiast zobaczyć 10 wielkoformatowych prac, które najlepiej ukazują kunszt plastyczny artysty oraz jego zaangażowanie w sprawy społeczne i polityczne.

31.01.2025